

Αρ.ΣΕ:1320-19

06 Αυγούστου 2019

ΕΠΕΙΓΟΝ

Ad-hoc Υπουργική Επιτροπή για τη Δημιουργία του «Σπιτιού της Γυναίκας»

- Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
- Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως,
- Υπουργό Υγείας

Έκθεση Αναφοράς

για την εκπαιδευτική επίσκεψη σε πρότυπα κέντρα του εξωτερικού στα πλαίσια της δημιουργίας του Σπιτιού της Γυναίκας που πραγματοποιήθηκε στις 18-20 Ιουνίου 2019

Σε συνέχεια της επιστολής μας (Αρ.ΣΕ:1313-19 και ημερ.24.06.2019), η ΣΕΠΚΒΟ¹, ως συντονιστής αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας ενημερώνουμε αναλυτικά, σχετικά με την εκπαιδευτική επίσκεψη σε πρότυπα κέντρα του εξωτερικού με στόχο την στήριξη και προστασία των γυναικών θυμάτων βίας, η οποία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της δημιουργίας του Σπιτιού της Γυναίκας.

Στο ταξίδι συμμετείχε η ακόλουθη ομάδα ατόμων από την Τεχνική Επιτροπή για το ΣΤΓ, η σύνθεση της οποίας εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 15 Μαΐου 2019:

- ο Χará Ταπανίδου (ΥΚΕ)
- ο Κώστας Βέης (Αστυνομία)
- ο Βαλεντίνα Μηνά (Υπουργείο Υγείας)

¹ Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια

- ο Σουσάνα Παύλου (ΣΕΠΚΒΟ)
- ο Νικολέττα Ρένκω (ΣΕΠΚΒΟ)
- ο Εκπρόσωπος του επιλεγμένου ΜΚΟ για τη διαχείριση του ΣτΓ προστέθηκε αργότερα (Άντρη Ανδρονίκου)²

Η εν λόγω εκπαιδευτική επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στις 18-20 Ιουνίου 2019, στο Βέλγιο, σε 2 Κέντρα του Οργανισμού European Family Justice Center (EFJC) (<https://www.efjca.eu>), στις πόλεις Antwerp και Limburg.

Το EFJC αποτελεί ένα δίκτυο Κέντρων το οποίο ξεκίνησε από τις ΗΠΑ και εξαπλώθηκε στην Ευρώπη. Η επιλογή του εν λόγω Οργανισμού έγινε λόγω του ότι είναι το μόνο μοντέλο που συνδέει τους ΜΚΟ με τις εμπλεκόμενες κρατικές υπηρεσίες σε μία δομή/ στέγη η οποία παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες σε γυναίκες θύματα βίας. Αυτή τη στιγμή, λειτουργούν 14 FJCs Κέντρα σε 9 χώρες της ΕΕ. Η ΣΕΠΚΒΟ θεωρεί σημαντικό το ΣτΓ να ανήκει σε ένα ευρύτερο δίκτυο ανάλογων ευρωπαϊκών Κέντρων για ανταλλαγή καλών πρακτικών, γνώσης και ανάπτυξης συνεργασιών.

Υπάρχουν το ακόλουθα FJCs στην Ευρώπη:

- ο The Netherlands: Tilburg
- ο Poland: Warsaw
- ο Germany: Berlin
- ο Belgium: Antwerp, Limburg, Mechelen
- ο N. Ireland: Derry (Foyle)
- ο Italy: Milan
- ο Iceland: Reykjavik (Bjarkarhlíð), Akureyri
- ο Sweden: Malmö (Koncept Karin)

² Οι ΥΚΕ βγήκαν σε προκήρυξη για υποβολή αιτήσεων για τη λειτουργία του ΣτΓ, στις 13 Μαΐου 2019 με προθεσμία μέχρι και τις 31 Μαΐου 2019, στα πλαίσια του Σχεδίου Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας των ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ, βάσει του Κανονισμού 360/2012 της Επιτροπής για την παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ). Στις 14.06.2019, οι ΥΚΕ ενημέρωσαν προφορικά την πρόεδρο της ΣΕΠΚΒΟ ότι ο ΜΚΟ που επιλέχθηκε για τη διαχείριση του ΣτΓ είναι ο Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ). Την ίδια μέρα η ΣΕΠΚΒΟ προέβηκε άμεσα σε σχετικές ενέργειες με το ΣΠΑΒΟ αναφορικά με την επιλογή εκπροσώπου για συμμετοχή στο εν λόγω ταξίδι.

- France: Paris (Maison des Femmes), Bordeaux (Maison d'Ella)

2019: Σε αρκετές περιφέρειες/ χώρες της Ευρώπης, βρίσκονται υπό δημιουργία/ ανάπτυξη FJCs και οι ενδιαφερόμενοι λαμβάνουν μέτρα/ ενέργειες για να ξεκινήσουν το εν λόγω μοντέλο.

Η ακόλουθη πρόταση εμπεριέχει την όλη φιλοσοφία του μοντέλου:

“Take the best of what you already have and bring it all together” - Casey Gwinn

Το πρόγραμμα της εκπαιδευτικής επίσκεψης ήταν το ακόλουθο:

	Program
19.15	Welcome, agenda, FJC in Europe, FJC in Belgium, FJC movie
20.15	Walk to restaurant (very near)
20.30	Dinner @ Restaurant Boston Steak House- Keyserlei 55
Wednesday	
07.00	Breakfast in hotel – 1 st floor
07.45	Leaving from the hotel, drive by car to Limburg FJC
09.00	Limburg FJC, Hasselt: getting to know the work of the FJC, meeting and exchange with staff members
11.45	Lunch at Limburg FJC
12.15	Leaving and drive by car to Antwerp FJC
13.30	Antwerp FJC, meeting room 5e floor – introduction work Antwerp FJC
14.00	Case managers Silke (Child Advocacy) and Ellen (team domestic violence) join us
15.00	Annemie (police Antwerp) joins us
16.30	Sofie (prosecutor) joins us
17.30	Visit client- and staff rooms FJC 3 rd floor
18.00	Transfer to hotel by car
19.00	Walk to the center of Antwerp (Keyserlei, Meir, Grote Markt)
20.00	Dinner @ 't Hofke (Vlaeykensgang, via Oude Koornmarkt 41)
Thursday	
08.00	Breakfast
08.45	Check out rooms (Pascale & Bert checking Thalys)
09.00	Meeting at the hotel: questions, remarks, exchange, ideas
11.45	Wrapping up
12.00	Leaving to the station
12.30	Thalys to Schiphol - Amsterdam airport

Limburg Family Justice Center (FJC)

Η πρώτη επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στο Limburg Family Justice Center. Το Limburg μετατράπηκε σε Family Justice Center (FJC) το 2015. Η διαδικασία μετατροπής του έγινε μέσα από μελέτη/ επεξεργασία Ομάδων Εστίασης (focus groups). Συγκεκριμένα για το θέμα, πραγματοποιήθηκαν 4 ομάδες εστίασης με θύματα, 2 με δράστες και 4 με οργανισμούς. Επίσης, αναφορικά με το κόστος, η επαρχία του Limburg εξασφάλισε ευρωπαϊκό κονδύλι μέσα από σχετική πρόταση που υπέβαλε στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα *Daphne call December 2015 - Action grants to support national or transnational projects on multi-agency and multi-disciplinary cooperation and on underreporting (JUST/2015/RDAP/AG/MULT)*

Το Limburg FJC λειτουργεί με βάση τις ακόλουθες αρχές:

- όλες οι υπηρεσίες κάτω από μια στέγη,
- η ασφάλεια των θυμάτων αποτελεί προτεραιότητα,
- παροχή συντονισμένης, υψηλής ποιότητας, αποτελεσματική και ολοκληρωμένη προσέγγιση,
- διαχείριση υποθέσεων από πολυεπιστημονική ομάδα,
- κοινή χρήση πληροφοριών και διαφύλαξη προσωπικών δεδομένων,
- αξιολόγηση κινδύνου και ιεράρχηση υποθέσεων,
- συστηματική προσέγγιση (μία οικογένεια, ένα σχέδιο),
- προτεραιότητα οι ανάγκες των θυμάτων,
- προτεραιότητα τα παιδιά,
- έμφαση στην πρόληψη και καταστολή,
- κέντρο εμπειρογνωμοσύνης.

Ποιες υποθέσεις διαχειρίζεται το Limburg FJC

Το Limburg FJC αναλαμβάνει υποθέσεις ενδο-οικογενειακής βίας μόνο μέσα από παραπομπές της Αστυνομίας, και καλύπτει πληθυσμό πάνω από 330.000 κατοίκους.

Η διαδικασία που ακολουθεί το Limburg FJC είναι η ακόλουθη:

Βήμα 1: Αστυνομική παρέμβαση

Βήμα 2: Αστυνομία και Δημόσιος Κατήγορος ανοίγουν φάκελο Οικογενειακής Βίας (DV-file)

Βήμα 3: Αξιολόγηση κινδύνου & ταξινόμηση της βίας (the triage tool)

Βήμα 4: Διατμηματική προσέγγιση

Βήμα 5: Επικοινωνία με τα εμπλεκόμενα άτομα (θύματα/παιδιά/δράστες) για ετοιμασία Σχεδίου Αναγκών (σε συνδυασμό ή όχι με την ποινική διαδικασία)

Βήμα 6: Παρακολούθηση της υπόθεσης

Εργαλείο Ταξινόμηση της Βίας (the triage tool)

Το Limburg FJC χρησιμοποιεί το εν λόγω εργαλείο ταξινόμησης της βίας (πράσινο, πορτοκαλί, κόκκινο) αναφορικά με τα ακόλουθα:

- ο Μορφή βίας,
- ο Περιγραφή της κατάστασης,
- ο Παράγοντες κινδύνου (μεμονωμένοι παράγοντες, μορφές βίας, τρέχουσες διαδικασίες, όπλα, παιδιά, προβλήματα ζωής, άλλα σχετικά χαρακτηριστικά)
- ο Προστατευτικοί παράγοντες

Η πράσινη ταξινόμηση

Όταν η υπόθεση ταξινομηθεί με πράσινη σήμανση, ετοιμάζεται φάκελος με όλες τις πληροφορίες και αποστέλλεται στο Δημόσιο Κατήγορο για μελέτη. Η Αστυνομία επικοινωνεί με το Limburg FJC, μετά από 1 μήνα για να ενημερωθεί για την υπόθεση. Στη συνέχεια, λαμβάνονται βραχυπρόθεσμες προληπτικές δράσεις για αποφυγή κλιμάκωσης της υπόθεσης.

Η πορτοκαλιά και κόκκινη ταξινόμηση

Όταν η υπόθεση ταξινομηθεί με πορτοκαλιά και κόκκινη σήμανση:

- ο Η Αστυνομία ζητά από τα θύματα την άδεια για κοινή χρήση πληροφοριών (σύμφωνα με τη νομοθεσία διαχείρισης προσωπικών δεδομένων).
- ο Οι επαγγελματίες του Limburg FJC διεξάγουν έλεγχο στο σύστημα (κοινή πλατφόρμα δεδομένων) για το ιστορικό του θύματος.

- Όλες οι πληροφορίες (ιστορικό και νέες) συγκεντρώνονται σε ένα πίνακα και συζητούνται σε ειδική πολυθεματική συνεδρία (κάθε Πέμπτη)
- Στη συνεδρία αποφασίζεται ο διορισμός διαχειριστή υπόθεσης (case manager)

Ο Διαχειριστή Υπόθεσης (case manager)

Ο διαχειριστής υπόθεσης είναι ο Κοινωνικός Λειτουργός, ο οποίος πραγματοποιεί συνάντηση με θύμα και δράστη ξεχωριστά. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει συνεργασία εκ μέρους τους, ενημερώνεται ο Δημόσιος Κατήγορος για να εκδώσει προσωρινό Διάταγμα απομάκρυνσης του δράστη (συνήθως 10-15 ημέρες), ανεξάρτητα αν η υπόθεση ακολουθήσει ή όχι τη δικαστική οδό.

Ο Κοινωνικός Λειτουργός (διαχειριστής υπόθεσης) πραγματοποιεί, 1 έως 3 ή και περισσότερες βραχυπρόθεσμες συναντήσεις με τους εμπλεκόμενους (θύμα/δράστη/παιδιά) με στόχο τα ακόλουθα:

- Διερεύνηση υπόθεσης
- Δίδεται η ευκαιρία στους εμπλεκόμενους να μιλήσουν για τα γεγονότα
- Ετοιμασία Σχεδίου Προστασίας & Ασφάλειας
- Τίθενται σχετικά ερωτήματα
- Καθορίζονται βραχυπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι
- Ετοιμασία Σχεδίου Αναγκών
- Διαχείριση υπόθεσης και παρακολούθηση
- Πολυθεματικές συνεδρίες για την έκβαση της υπόθεσης

Η διαφορά μεταξύ πορτοκαλιάς και κόκκινης ταξινόμησης

- Διαφέρουν στη φύση και στο μέγεθος κινδύνου
- Ο Διαχειριστής Υπόθεσης (Κοινωνικός Λειτουργός) διεξάγει εντατικές επαφές με τους εμπλεκόμενους (θύμα/δράστη/παιδιά)
- Αν δεν υπάρξει συνεργασία, πάντα λαμβάνονται δικαστικές ενέργειες (έκδοση διατάγματος)

- Αυξάνεται η διατμηματική/ αλυσιδωτή προσέγγιση (chain approach)= εντατική παρακολούθηση και διαχείριση της υπόθεσης από το Διαχειριστή Υπόθεσης
- Στις υποθέσεις κόκκινης ταξινόμησης έχουμε πάντα προσωρινό διάταγμα απομάκρυνσης του δράστη (Temporary barring order) και ακολουθεί εντατική διαχείριση υπόθεσης (intensive case management)

Εντατική διαχείριση υπόθεσης (intensive case management)

Το Limburg FJC διαθέτει ειδική ομάδα εντατικής διαχείρισης υπόθεσης (Intensive Case management (ICM) Team), αποτελούμενη από 7 Διαχειριστές Υπόθεσης (Κοινωνικούς Λειτουργούς). Οι ICM Διαχειριστές είναι πολύ καλά εκπαιδευμένοι Κοινωνικοί Λειτουργοί οι οποίοι αναλαμβάνουν τις εν λόγω υποθέσεις (κόκκινης σήμανσης). Από την πρώτη μέρα που ισχύει το Διάταγμα αποκλεισμού του δράστη, ο Διαχειριστής έρχεται σε επικοινωνία με όλους τους εμπλεκόμενους (θύμα/δράστη/παιδιά) με στόχο να διαχειριστεί τη βία και να επιφέρει την αλλαγή. Ο Δημόσιος Κατήγορος εκδίδει το Διάταγμα αποκλεισμού του δράστη και ο Διαχειριστής ενημερώνεται άμεσα για να αρχίσει το έργο του (εντατική διαχείριση της υπόθεσης). Ενώ ο δράστης βρίσκεται στην Αστυνομία, η Αστυνομία ενημερώνει το Διαχειριστή, ο οποίος την ίδια μέρα επικοινωνεί με το θύμα για διευθέτηση συνάντησης. Οι πρώτες συναντήσεις γίνονται ξεχωριστά με όλους τους εμπλεκόμενους.

Με την έκδοση του Διατάγματος αποκλεισμού του δράστη (10-15 μέρες), ο Διαχειριστής έχει αυτό το χρονικό διάστημα, μέχρι το Οικογενειακό Δικαστήριο, για να διαχειριστεί εντατικά την υπόθεση (αξιολόγηση κινδύνου, σχέδιο αναγκών) με στόχο την ετοιμασία και παρουσίαση Έκθεσης (γεγονότων και εισηγήσεων) στο Οικογενειακό Δικαστήριο.

Μετά το Οικογενειακό Δικαστήριο, υπάρχει το δεύτερο μέρος της διαδικασίας εντατικής διαχείρισης υπόθεσης. Η εξέλιξη της διαδικασίας, θα εξαρτηθεί από τη δικαστική απόφαση, ή τις περαιτέρω οδηγίες που θα δοθούν στους Διαχειριστές.

Στατιστικά υποθέσεων

- Αφορούν την περίοδο 16/10/2017 - 12/6/2019
- Προσωρινά Διατάγματα (Temporary barring order) = 87
- Υποθέσεις προσέγγισης αλυσίδας (chain approach) = 35
- Αστυνομία = 1907

Σύνολο = 2029 υποθέσεις οικογενειακής βίας

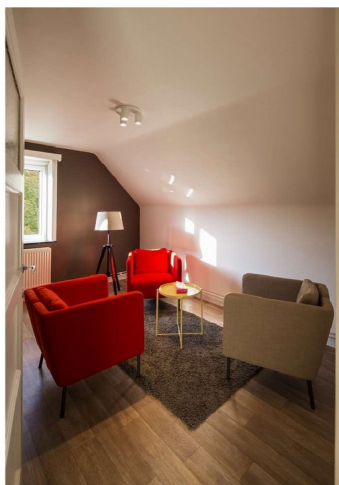
- 66% Αριθμός υποθέσεων που εμπλέκονται παιδιά
- 44% Αριθμός σοβαρών υποθέσεων στις οποίες δεν είχαν εμπλοκή οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, ούτε κάποιος άλλος οργανισμός πρόνοιας ή φροντίδας
- 78% Συντροφική βία (από πρώην)
- 10% Κακοποίηση παιδιών
- 6% Βία στα πλαίσια διαμάχης διαζυγίου
- 6% Κακοποίηση από γονείς
- 2% Βία από αδέρφια
- 1% Κακοποίηση ηλικιωμένων
- 1% Βία για λόγους τιμής (Honor-related violence)

Παράγοντες κινδύνου

- 52% Επανακαταδίκη (Re-offending)
- 39% Χρήση ουσιών
- 34% Φόβος για την ασφάλεια/ ζωή του θύματος
- 33% Ψυχολογικά προβλήματα
- 20% Προβλήματα στέγασης
- 18% Οικονομικά προβλήματα
- 12% Δυσκολίες μόρφωσης/εκπαίδευσης
- 11% Εμμονή / ζήλια
- 7% Χρήση όπλων

Τα στατιστικά καταδεικνύουν την επιτυχή μετατροπή του Limburg σε FJC (όλες οι υπηρεσίες κάτω από μια στέγη, αποτελεσματική πρόληψη και αντιμετώπιση, εντατική διαχείριση των υποθέσεων, προτεραιότητα στις ανάγκες των θυμάτων, μείωση της επανάληψης της βίας)

Antwerp Family Justice Center (FJC)

Το Βέλγιο διαθέτει 3 ενεργά FJCs (Antwerp, Limburg and Mechelen) και αρκετά «υπό κατασκευή» (Brussels, Namur, Turnhout κτλ). Το Antwerp FJC είναι το πρώτο που δημιουργήθηκε το 2012 (χρειάστηκαν 2 χρόνια προετοιμασίας, 2010-2012) και ξεκίνησε με 1 ομάδα άμεσης παρέμβασης.

Το Antwerp FJC ξεκίνησε πιλοτικά, μέσα από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Daphne (όπου εγκρίθηκαν 6 πιλοτικά Κέντρα σε 5 ευρωπαϊκές χώρες, το 2013-2015). Τα πρώτα 3 χρόνια, το Antwerp FJC, λειτουργούσε σε πιλοτική βάση κάτω από την εποπτεία των υπουργείων Δικαιοσύνης, Κοινωνικής Ευημερίας, Ίσων Ευκαιριών και τοπικών αρχών.

Ανάπτυξη

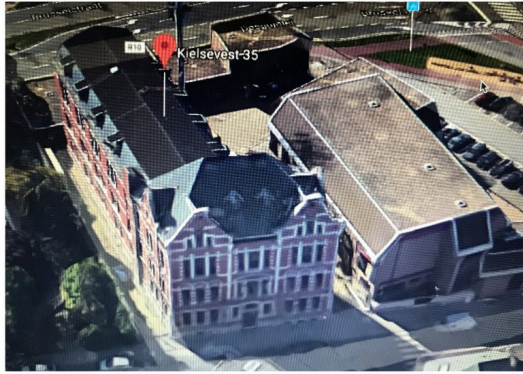
Κατά τη διάρκεια της πιλοτικής λειτουργίας πραγματοποιήθηκε έρευνα, εκπαιδεύσεις, εκδόσεις, κτλ. Άρχισαν να συμμετέχουν περισσότεροι επαγγελματίες από διάφορους εμπλεκόμενους τομείς, με αποτέλεσμα να προσφέρεται μεγαλύτερο φάσμα υπηρεσιών. Στην πορεία, αναπτύχθηκαν εξειδικευμένα εργαλεία μεθοδολογίας για τον αποτελεσματικό χειρισμό των υποθέσεων. Μετά τα 3 χρόνια πιλοτικής λειτουργίας, υπογράφηκε βιώσιμη συμφωνία με την κυβέρνηση και τις τοπικές αρχές.

Το Antwerp FJC αποτελεί το πιο αναγνωρισμένο FJC στο Βέλγιο και έχει βραβευτεί 3 φορές ως πρότυπο μοντέλο σε εθνικό επίπεδο και 1 φορά σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Χρειάστηκε να γίνουν οι ανάλογες νομοθετικές τροποποιήσεις ώστε το έργο των FJCs να είναι σύμφωνο με τη σχετική νομοθεσία.

Πληθυσμιακή κάλυψη

Το Antwerp FJC εξυπηρετεί την πόλη Antwerp καθώς και 29 κοινότητες, σε έκταση 1000 km², σε συνεργασία με 11 τοπικά αστυνομικά τμήματα, με πληθυσμό περίπου 1.000.000 κατοίκους (50% μετανάστες και 166 εθνικότητες).

Από τον Οκτώμβριο 2019, το Antwerp FJC μεταφέρεται σε νέο κτίριο.

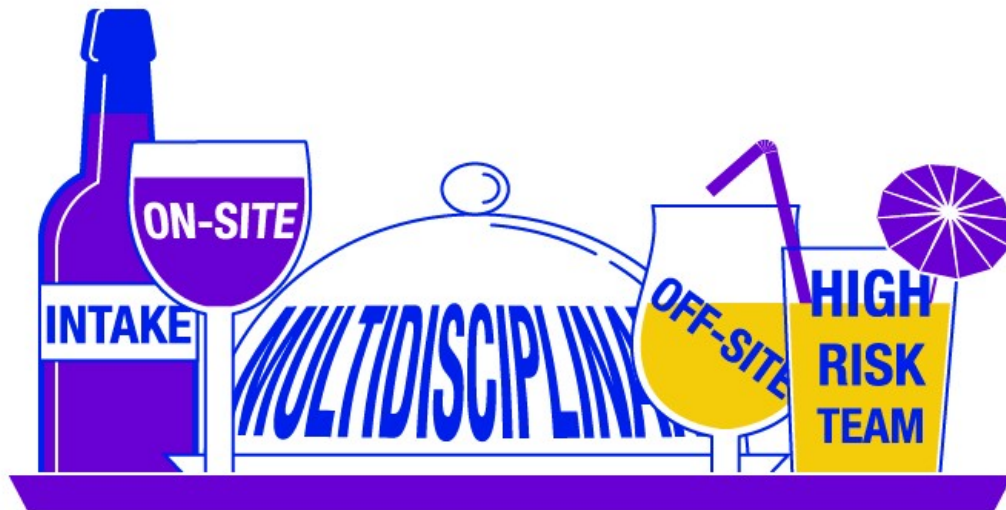
Το Antwerp FJC συνεργάζεται/ συντονίζει τις ακόλουθες υπηρεσίες:

Αστυνομία, Γενικό Εισαγγελέα, οργανώσεις και υπηρεσίες στήριξης γυναικών, υπηρεσίες θυμάτων, ομάδα άμεσης παρέμβασης, υπηρεσίες κακοποίησης παιδιών, κοινωνικές υπηρεσίες του Δικαστηρίου Νεολαίας, υπηρεσίες φροντίδας παιδιών, υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, υπηρεσίες συμβουλευτικής, κέντρα ψυχικής υγείας, υπηρεσίες απασχόλησης, προγράμματα εναλλακτικής ποινής, προγράμματα δραστών, κρατικές υπηρεσίες και τοπικές αρχές.

Το Antwerp FJC παρέχει τις ακόλουθες υπηρεσίες (εντός/ on site):

- Υπηρεσίες για τον ακρωτηριασμό γεννητικών οργάνων
- Υπηρεσίες για κατάχρηση αλκοόλ και ναρκωτικών ουσιών
- Διευθέτηση χρεών/ οικονομικών δυσκολιών
- Υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
- Υπηρεσία για θέματα Εξωτερικών Υποθέσεων (για μετανάστες)
- Δικηγόροι
- Ομάδες στήριξης (πρώην θύματα σε θύματα)
- Εθελοντές

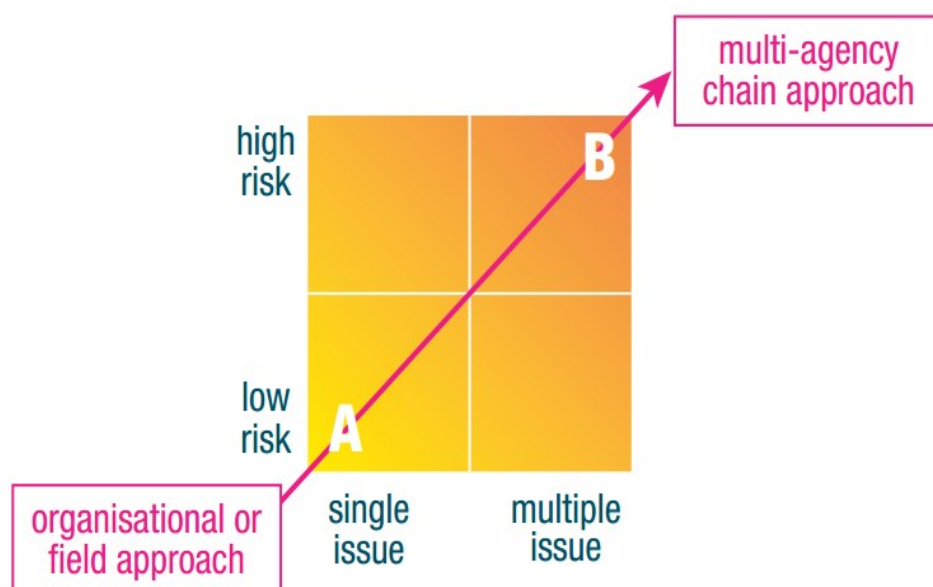
- Μαθήματα αυτοάμυνας
- Γιόγκα, αθλητισμός
- Μαθήματα αυτοεξυπηρέτησης

Οργανόγραμμα Antwerp FJC

- Κέντρο εμπειρογνωμοσύνης (στήριξη, εποπτεία προγραμμάτων, εκπαίδευση επαγγελματιών, κτλ)
- Συμβουλευτική στήριξη περιπτώσεων
- Διεπιστημονική ομάδα στήριξης και παρακολούθησης περιπτώσεων
- Ομάδα άμεσης παρέμβασης
- Υπηρεσίες εντός του Κέντρου
- Επιτόπιες υπηρεσίες (στο χώρο του θύματος)
- Παραπομπή υποθέσεων σε άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες

Διατμηματική προσέγγιση/ αλυσίδωτη προσέγγιση (chain approach)

Η διατμηματική προσέγγιση/ αλυσίδωτη προσέγγιση (chain approach) είναι το μοντέλο που επιτρέπει σε πολλούς οργανισμούς/ υπηρεσίες από διαφορετικούς τομείς (φροντίδας, ασφάλειας, επιβολής του νόμου, διοίκησης, κτλ) να συνεργαστούν με διεπιστημονικό τρόπο, με στόχο την παροχή ανθρωπο-κεντρικών, υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στα θύματα, προσαρμοσμένων στις ανάγκες της κάθε περίπτωσης.

Προσωπικό

Στο Antwerp FJC απασχολούνται:

Σε καθημερινή βάση 40 επαγγελματίες αποσπασμένοι:

- Συντονιστές: 2 στρατηγικοί συντονιστές και 2 επιχειρησιακοί συντονιστές (από τη φλαμανδική κυβέρνηση και την Antwerp)
- Διοίκηση και στήριξη: 4 άτομα (από την Antwerp)

- ο Ομάδες (η κάθε ομάδα έχει το συντονιστή της): ομάδα ενδοοικογενειακής βίας & ομάδα Maghreb, ομάδα κρατικών υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας και ομάδα για τα παιδιά (child advocacy)
- ο Ομάδα άμεσης παρέμβασης
- ο Αστυνομία: 1 άτομο
- ο Γραφείο Γενικού Εισαγγελέα: 2 άτομα

Αρκετές φορές τη εβδομάδα υπάρχουν επαγγελματίες από:

- ο Υπηρεσίες ψυχικής υγείας (συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων των δραστών),
- ο Υπηρεσίες για τους νέους
- ο Ανακριτική ομάδα από την Αστυνομία
- ο Υπηρεσία για εναλλακτικές ποινές

Κάθε εβδομάδα υπάρχουν επαγγελματίες από:

- ο Υπηρεσίες καταφυγίων/ χώρων φιλοξενίας
- ο Υπηρεσίες για θέματα γενετικού ακρωτηριασμού
- ο Υπηρεσίες για χρήστες ναρκωτικών ουσιών και αλκοόλ
- ο Δικηγόρος
- ο Υπηρεσίες από το τμήμα Εξωτερικών Υποθέσεων (για μετανάστες)
- ο Δημόσιος Κατήγορος

Σε 24ωρη κλήση (on call) υπάρχουν επαγγελματίες από:

- ο Αστυνομία
- ο Ψυχολόγοι
- ο Κοινωνικοί λειτουργοί
- ο Οποιοσδήποτε άλλος επαγγελματίας χρειαστεί να κληθεί ανάλογα με το περιστατικό

Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης

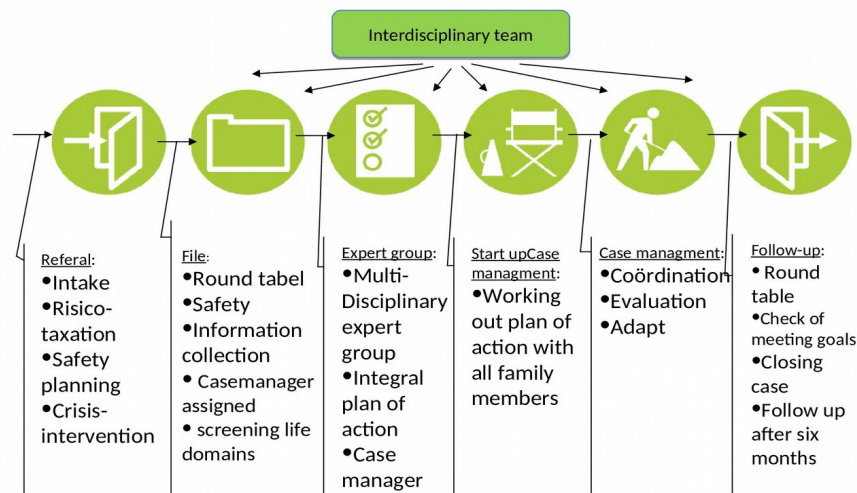
Ένα FJC πρέπει οποσδήποτε να έχει ομάδα άμεσης παρέμβασης για τη διαχείριση των περιστατικών υψηλού κινδύνου. Η αξιολόγηση κινδύνου κατά τη λήψη του περιστατικού αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τη σωστή εκτίμηση

της κατάστασης και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων/ ενεργειών. Οι περιπτώσεις υψηλού κινδύνου απαιτούν εντατική διαχείριση (intensive case management), απαραίτητως την εμπλοκή της αστυνομίας και του Δημόσιου Κατήγορου. Επίσης, στις περιπτώσεις υψηλού κινδύνου, απαιτείται ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων επαγγελματιών (που να σέβεται τη νομοθεσία προστασίας των προσωπικών δεδομένων) με σκοπό την παροχή αποτελεσματικής προστασίας και ασφάλειας στο θύμα.

Διαδικασία

1. Παραπομπή
2. Ανταλλαγή πληροφοριών
3. Αξιολόγηση κινδύνου & αναγκών
4. Σχέδιο δράσης
5. Διαχείριση περίπτωσης
6. Παρακολούθηση/ επαναξιολόγηση

Η διατμηματική προσέγγιση/ αλυσιδωτή προσέγγιση (chain approach) αποτελεί τη βάση για την αποτελεσματική διαχείριση των υποθέσεων βίας, και λαμβάνει μέτρα/ ενέργειες που αφορούν τους ακόλουθους παράγοντες: διαχείριση της επιθετικότητας, τραυματικές εμπειρίες, οικονομικά προβλήματα, εργασία, σχέση, στέγαση, φυσική κατάσταση, κοινωνικό περιβάλλον, απομόνωση, φάρμακα, κατάχρηση αλκοόλ, χρήση ναρκωτικών ουσιών, προβλήματα μετανάστευσης, ψυχολογικά προβλήματα, εκπαίδευση, φροντίδα εξαρτημένων, προβλήματα που σχετίζονται με το φύλο, προβλήματα κοινωνικής επανένταξης, νομικό καθεστώς για πρόσφυγες, προβλήματα αναπηρίας, κτλ.

Στατιστικά Antwerp FJC

- 76% των υποθέσεων εμπλέκονται παιδιά
- 55% των υποθέσεων έχουν βελγική ιθαγένεια, και 26% μικτή ιθαγένεια
- 47% των υποθέσεων έχουν βελγική καταγωγή, 24% μη-ΕΕ καταγωγή, 19% μικτή καταγωγή
- 52% των υποθέσεων δεν έχουν κανένα ή έχουν πολύ περιορισμένο κοινωνικό περιβάλλον
- 33% των υποθέσεων είναι εθισμένοι στο αλκοόλ
- 40% των υποθέσεων είναι χρήστες ναρκωτικών ουσιών

- 52% των υποθέσεων αντιμετωπίζουν ψυχολογικά προβλήματα

Αριθμοί ανά έτος:

- Η Ομάδα άμεσης παρέμβασης χειρίζεται περίπου 130 οικογένειες
- Η Διεπεπιστημονική ομάδα χειρίζεται περίπου 350 οικογένειες
- Παρέχεται εκπαίδευση/ επιμόρφωση σε περίπου 100 επαγγελματίες
- Παρέχεται συμβουλευτική στήριξη σε περίπου 150 οικογένειες

Συμπεράσματα

Συγκριτικά, καταλήγουμε ότι και στα 2 FJCs (Antwerp και Limburg) οι Δημόσιοι Κατηγοροί κάνουν διαχείριση δραστών (offender management). Το Limburg FJC δουλεύει πιο πολύ με διατάγματα. Εκδίδονται από το Δημόσιο Κατήγορο άμεσα διατάγματα απομάκρυνσης του δράστη από το σπίτι (10-15 ημερών), ως προστατευτικό μέτρο άμεσης διακοπής της βίας και προστασίας του θύματος και των παιδιών. Στη συνέχεια, ο Κοινωνικός Λειτουργός/ Διαχειριστής προβαίνει σε εντατική διαχείριση της υπόθεσης (intensive case management). Το Antwerp FJC είναι πολύ πιο μεγάλο και με πάρα πολλές υπηρεσίες. Το Antwerp FJC εστιάζει στον έντονο συντονισμό των διαφόρων και πολλών υπηρεσιών που υπάρχουν για να συγκεντρωθούν σε μια στέγη ώστε να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των θυμάτων. Το Antwerp FJC κάνει μια συνεχή προσπάθεια να διατηρεί την ισορροπία συμφερόντων μεταξύ των εμπλεκομένων (θύμα, δράστη, παιδιά).

Και τα 2 FJCs λειτουργούν κάτω από την ομπρέλα του EFJC, με την ίδια φιλοσοφία, αλλά με διαφορετικό τρόπο/ διαδικασία ώστε να εξυπηρετούν τις ανάγκες της περιοχής τους. Υπάρχουν ήδη πολλές υφιστάμενες υπηρεσίες (κρατικές και ΜΚΟ) στο Βέλγιο, όπου τα FJCs αυτά προσπαθούν να τις συγκεντρώσουν, μέσα από έντονο συντονισμό κάτω από μια στέγη. Οι υπηρεσίες των θυμάτων καθορίζονται μέσα από Αξιολογήσεις Κινδύνου και Αναγκών. Και τα 2 FJCs διαθέτουν Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης.

Καταληκτικά, η εν λόγω εκπαιδευτική επίσκεψη αποδείχθηκε εξαιρετικά χρήσιμη. Ήταν ένα σύντομο, πολύ εντατικό ταξίδι, όπου η ομάδα της Τεχνικής Επιτροπής είχε να επισκεφθεί διαφορετικές τοποθεσίες, πραγματοποιώντας συνεδρίες και

συναντήσεις με διάφορους εμπλεκόμενους επαγγελματίες, σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Τη δεύτερη μέρα, λίγο πριν την αναχώρηση της ομάδας για το αεροδρόμιο, πραγματοποιήθηκε μια τελευταία συνεδρία με τους υπεύθυνους του EFJCA, Pascale Franck (Vice-president) και Bert Groen (President), για υποβολή ερωτήσεων, σχολίων, διευκρινίσεων, ανταλλαγή απόψεων, κτλ. Οι υπεύθυνοι του EFJCA ανέφεραν ότι είναι στη διάθεση της Τεχνικής Επιτροπής για συνεργασία σε οποιοδήποτε στάδιο της δημιουργίας του ΣΤΓ.

Αυτό που διαπιστώθηκε από την απεσταλμένη ομάδα της Τεχνικής Επιτροπής, είναι ότι το ΣΤΓ αναμένεται να βασιστεί στις καλές πρακτικές των 2 FJCs στο Βέλγιο, θα είναι όμως προσαρμοσμένο στις ανάγκες των γυναικών θυμάτων βίας της κυπριακής κοινωνίας, των υφιστάμενων δομών/ υπηρεσιών, καθώς και του κυπριακού νομικού πλαισίου.

